

nederlandse internisten vereniging

Wegwijzer
voor de
AIOS Interne Geneeskunde

Junior Nederlandse Internisten Vereniging
(JNIV)

Januari 2018

Copyright 2018 Junior Nederlandse Internisten Vereniging

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, kopie, fotografie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Junior Nederlandse Internisten Vereniging.

Aan de tips en adviezen genoemd in dit boekje kunnen geen rechten of plichten worden ontleend.

Inhoudsopgave

	Paginnummer
Voorwoord	4
Een goed begin...	5
De JNIV	7
Opleiding	9
Onderwijs	12
Toetsing en beoordeling	14
Organisatorische aspecten	17
Financiële aspecten	18
Problemen in de opleiding	19
Nuttige adressen	20

Voorwoord

Beste AIOS,

Voor je ligt het AIOS-boekje, oftewel de wegwijzer voor de AIOS interne geneeskunde. Dit document bevat een aantal praktische tips voor de AIOS interne geneeskunde die je op weg helpen bij de start van de opleiding.

De opleiding is niet statisch en verandert voortdurend; het is belangrijk om hiervan op de hoogte te zijn. Veel actuele en interessante informatie over opleidingsaangelegenheden staan op de website van de JNIV en NIV. In de JNIV-nieuwsbrief zullen belangrijke wijzigingen in de opleiding worden vermeld.

Wij hopen je met dit boekje op weg te helpen bij de start van de opleiding en wensen je veel succes en plezier toe.

Namens het JNIV-bestuur,

Caroline Canté, JNIV-bestuurslid/PR

Januari 2018

Een goed begin...

Gefeliciteerd! Je bent aangenomen voor de opleiding interne geneeskunde. Wat nu?

Aanmelding Registratiecommissie Geneeskundig specialisten (RGS)

Zorg dat je een schriftelijke bevestiging krijgt van je regionale hoofdopleider. Hierin dient ook te staan waar en wanneer de opleiding begint.

- Je moet je vóór aanvang van de opleiding aanmelden bij de RGS. Daarbij moet je aangeven voor welk specialisme en door welke erkende opleider je zult worden opgeleid, zie: <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/mijnrgs/wat-is-mijnrgs.htm>
- De RGS stuurt na aanmelding een vragenformulier. Dit formulier moet je *binnen 8 weken* na aanvang van de opleiding ondertekend aan de RGS terugsturen. Het formulier moet voorzien zijn van:
 - kopieën van je artsensbul
 - je inschrijving in het BIG-register
 - het aanstellingscontract van de opleidingsinrichting
 - eventueel een schriftelijke toezegging van de vervolgopleider.

De kosten voor de aanmelding staan vermeld op de website van de KNMG. Na betaling sta je ingeschreven in het opleidingsregister. *Indien aan het bovenstaande niet binnen twee maanden na de aanvang van de opleiding is voldaan, kan de opleidingstijd officieel pas ingaan op de datum waarop het ingevulde formulier op het bureau van de RGS is ontvangen. Zorg er dus voor dat je aanmelding direct is geregeld!* <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/medische-vervolgopleidingen/start-met-de-opleiding/hoe-werkt-het.htm>

De kosten voor de RGS registratie zijn te declareren bij het ziekenhuis waar je begint met werken. *Vergeet dit dus niet te doen!*

Aanmelding (J)NIV

We raden je aan je direct aan te melden bij de NIV, hier alle voordelen op een rij:

- je wordt automatisch lid van de JNIV en krijgt korting op landelijke verplichte onderwijsdagen (COIG's) en de kennistoets.
- je krijgt korting bij deelname aan de Internistendagen.
- je ontvangt het magazine *Interne Geneeskunde* (4x per jaar)
- je ontvangt (digitaal) abonnement Netherlands Journal of Medicine (NJM)
- je ontvangt onze nieuwsbrief zodat je altijd op de hoogte bent van onze toekomstige evenementen, handige tips en nuttige nieuwsberichten
- bij inschrijving kan je meteen lid worden van de Jonge Specialist: het AIOS-lidmaatschap kost 140 euro per jaar. Je kunt het lidmaatschap ook nog voor minimaal 42% vergoed krijgen via je werkgever, door gebruik te maken van de regeling binnen de cao.

Aanmelding De Jonge Specialist

Naast aanmelding bij de NIV, raden we je aan je aan te melden bij De Jonge Specialist (DJS). Het is dé belangenbehartiger voor alle medisch specialisten in opleiding en vertegenwoordigd ruim 6000 a(n)ios, profiel artsen en arts-onderzoekers. De Jonge Specialist is een zelfstandige vereniging en voert namens de AIOS gesprekken met derde partijen, zoals het ministerie van VWS, de inspectie SZW en NFU en NVZ. De Jonge Specialist behartigt dan ook op meerdere terreinen (arbeidstijden, salaris, opleidingsklimaat, onderwijs en verlof) jouw belangen als AIOS. Samen met de juniorverenigingen maken zij zich sterk voor een goede opleiding in Nederland. Ook zijn zij het aanspreekpunt voor andere partijen als het gaat om bijvoorbeeld onderhandelingen over de CAO van medisch specialisten in opleiding. Door ook een gecombineerd lidmaatschap met de LAD te bieden, houdt De Jonge Specialist een zelfstandige positie, versterken zij hun invloed en krijg jij meer voordeel!

WAT BIEDT DE JONGE SPECIALIST?

- juridisch advies, roosteradvies en roostercheck;
- lidmaatschap van de LAD en aansluiting bij de KNMG;
- het weekblad Medisch Contact;
- brochures over belangrijke thema's voor AIOS;
- ons tijdschrift De Jonge Specialist en het LAD magazine;
- e-mail nieuwsbrief;
- voordelig toegang tot de AIOS Upgrade;
- AIOS Academy met korting op trainingen en evenementen voor AIOS;

Wil je meer informatie of lid worden, kijk dan op www.dejongespecialist.nl.

Salarisonderhandeling

Bij het gesprek met P&O komt ook de inschaling van het salaris aan de orde. Noem daarbij alle werkervaring. Onderzoek is bijvoorbeeld ook relevante werkervaring en telt tegenwoordig volledig mee. Vergelijk je inschaling met die van toekomstige collega's!

De JNIV

Het bestuur van de Junior Nederlandse Internisten Vereniging (JNIV) behartigt de belangen van de assistenten in opleiding tot internist. De voorzitter van het JNIV-bestuur is automatisch ook lid van het bestuur van de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV). Het bestuur van de JNIV bestaat uit vertegenwoordigers vanuit alle acht opleidingsregio's. Tijdens het jaarlijkse brainstormweekend in september wordt bepaald waar het JNIV-bestuur zich dat jaar op gaat richten.

<https://www.internisten.nl/jniv/wie-zijn-wij>

Wij zijn altijd hard opzoek naar leden die het leuk vinden om een steentje bij te dragen. Dit kan zijn door (tijdelijk) deel te nemen aan een commissie (van bijvoorbeeld een evenement), bestuurslid te worden of door een artikel te schrijven over een onderwerp dat alle AIOS aan gaat. Mail ons!

De JNIV-bestuursleden nemen zitting in een aantal commissies en werkgroepen.

Commissies:

- Concilium Medicinae Internae:
Hierin hebben alle hoofdopleiders samen met alle voorzitters van de secties en een aantal perifere opleiders zitting. Door deze commissie worden o.a. de eindtermen van de opleiding vastgesteld.
- Plenaire Visitatiecommissie (PVC): Verricht de opleidingsvisitatie in opdracht van de RGS. Tevens worden de visitatierapporten beoordeeld van alle opleidingsvisitaties algemene interne geneeskunde én van de differentiatiestages. Tijdens de PVC vergadering worden ook de RGS adviesaanvragen van o.a. buitenlandstages, tussentijdse erkenningen, beoordeeld.
- Forum Visitorum:
Deze commissie houdt zich bezig met visitaties en controleert de kwaliteit van de opleiding op basis van de kwaliteitsnormen.
- Commissie De Jonge Specialist (DJS):
Deze commissie vertegenwoordigt de JNIV bij DJS en vormt zo de brug tussen AIOS interne geneeskunde en AIOS van andere specialismen.
- Commissie PR:
Deze commissie houdt zich bezig met alle externe communicatie van de JNIV.
- Commissie Behoefteraming en Capaciteitsplanning (CBC):
Deze commissie adviseert het concilium over het aantal toekomstige opleidingsplaatsen.
- Commissie Internistendagen:
Deze commissie houdt zich bezig met de organisatie van de internistendagen en de organisatie van de JNIV opiniesessie.

- Commissie Onderwijs Interne Geneeskunde (COIG):
Deze commissie verzorgt de landelijke cursusedagen en kennistoetsen.
- Commissie Landelijke Opleidingsdag Interne geneeskunde (LOIG):
Deze commissie houdt zich bezig met de organisatie van de landelijke opleidingsdag en de uitreiking jaarlijks opleidingsprijs ter stimulering van verbetering van de opleiding.
- Redactieraad NIV magazine:
Deze commissie houdt zich bezig met het NIV magazine.
- Geschillencommissie:
Deze commissie beslecht geschillen tussen AIOS, opleider of opleidersinstituut. Na onderzoek en toetsing volgt een uitspraak of advies.
- EPA/Portfoliocommissie:
Deze commissie beheert en implementeert verbeteringen en wijzigingen van het digitaal portfolio.
- Accreditatiecommissie:
Deze commissie beoordeelt de kwaliteit van de verschillende congressen voor AIOS en internisten en kent op basis hiervan accreditatiepunten toe.
- Commissie geschiedenis:
Deze commissie waarborgt de geschiedenis van de interne geneeskunde. Het beheert het medisch archief en organiseert lezingen en workshops over de interne geneeskunde van nu en vroeger.

Werkgroepen:

- Werkgroep opleidingsplan:
Deze werkgroep houdt zich bezig met de ontwikkeling van het nieuwe opleidingsplan.
- Werkgroep E-health:
Deze werkgroep houdt zich bezig met de toepassing van e-health in de interne geneeskunde.
- Project 1,5 lijnszorg:
Deze werkgroep richt zich op de verbinding tussen de 1^e en 2^e lijn door het samenstellen en integreren van nieuwe projecten binnen de 1ste en 2de lijn.
- Werkgroep Europa:
Deze werkgroep houdt zich bezig met de belangen van AIOS in Europa en werkt samen met de European Federation of Internal Medicine (EFIM).
- Werkgroep Medisch Leiderschap:
Deze werkgroep houdt zich bezig met medisch leiderschap. Door promotie van kennis over medisch leiderschap en het organiseren van congressen geeft deze commissie medisch leiderschap in de interne geneeskunde vorm.

De opleiding

Landelijk opleidingsplan

De opleiding moet voldoen aan de landelijke opleidingseisen. De opleidingseisen zijn te vinden op www.internisten.nl (*kies opleiden tot internist/opleidingseisen*). Er is sprake van een getrapte wetgeving, het Kaderbesluit geeft de kaders aan van alle specialistenopleidingen, het Besluit Interne Geneeskunde een nadere uitwerking ten aanzien van de Interne Geneeskunde en de meest concrete uitwerking is te vinden in het opleidingsplan Interne Geneeskunde. De eisen hebben betrekking op de arts-assistent in opleiding tot specialist (AIOS), de opleider en het opleidingsinstituut.

Lokaal opleidingsplan

De meest concrete uitwerking van de opleiding is te vinden in het lokale opleidingsplan dat op basis van het landelijke plan is opgesteld. Het geeft een concrete uitwerking voor de opleidingsinrichting. Het is verstandig dit lokale opleidingsplan voorafgaand aan de start van de opleiding door te nemen. Het meest recente landelijke opleidingsplan dateert uit 2015, ondertussen wordt hard gewerkt aan een nieuw opleidingsplan.

Opleidingsschema

- De opleiding bestaat uit twee herkenbare onderdelen:
 1. Basisgedeelte interne geneeskunde
 - a. Stage afdeling interne geneeskunde (duur minimaal 12 maanden);
 - b. Verplichte stages, poliklinisch werken (minimaal 8 maanden), consultatief werken (minimaal 4 maanden), Intensive Care (4-6 maanden)
 - c. Keuze stages (4-6 maanden): bijvoorbeeld cardiologie, longziekten, hematologie, oncologie, infectieziekten, allergologie/klinische immunologie, medische microbiologie, klinische farmacologie, onderwijsstage, etc.
 2. Differentiatie,
 - a. Enkelvoudig (duur 24 maanden)
 - b. Meervoudig (3x 8 maanden of 2x12 maanden)
- Vraag de opleider, respectievelijk differentiatieopleider, over de mogelijke facultatieve stages en de differentiaties. In overleg met de opleider is het ook mogelijk stages in een ander ziekenhuis of opleidingsregio te doen in het kader van de individualisering.
- Tijdens de opleiding moet je ten minste één maal een wetenschappelijke voordracht houden en/of een poster presenteren en/of een artikel publiceren.
- Wijzigingen in je opleidingsschema zijn mogelijk. Hetzelfde geldt voor een switch van onderzoek naar kliniek. Als AIOS ben je vrij om over te stappen naar een andere regio. Als je dit vóór 31 oktober van het voorafgaande jaar hebt gemeld aan de RGS krijgt de opleidingsinstelling een voorschot. *Aanmelding na 31 oktober is mogelijk, echter de subsidie aan de instelling wordt dan pas bij de eindverantwoording toegekend.* Zie ook het kopje over individualisering.

- Het is aan te raden om tijdens de opleiding contact te houden met de regionale hoofdopleider over de voortgang tijdens de opleiding, eventuele problemen, het tijdstip van de overgang van perifeer naar academisch ziekenhuis, je toekomstplannen, differentiatiekeuze of het doen van (promotie)onderzoek (zie ook kopje individualisering)

Opleidingsduur en individualisering

Sinds januari 2015 kunnen alle AIOS een verkorting van de opleidingsduur toegewezen krijgen op basis van verworven competenties. In het kaderbesluit is besloten competentiegericht op te leiden wat tot een korter opleidingstraject kan leiden. Dit wordt in overleg met opleider en AIOS besloten en gebaseerd op zowel ervaring opgedaan voor start van de opleiding als verworven competenties tijdens de opleiding. Het is belangrijk hier al bij aanvang van je opleiding over na te denken, je hebt hier namelijk zelf een belangrijke stem in.

Individualisering en competentiegericht opleiden betekent namelijk niet alleen dat als jij eerder dan verwacht over de verworven competenties beschikt de opleidingsduur kan worden verkort maar ook dat je zelf een belangrijke stem hebt in hoe jouw opleiding er inhoudelijk uitziet. Dit vereist verdieping over de mogelijkheden (met name met betrekking tot de verschillende stages, terug te vinden in het opleidingsplan) en tijdige communicatie over je wensen met de opleider. Dit wordt bovendien vastgelegd in een *individueel opleidingsplan*. Hierin worden specifieke leerdoelen beschreven en op welke termijn en hoe je die wilt bereiken.

In de praktijk komt het erop neer dat individualisering en bedrijfsvoering elkaar vaak in de weg zitten. Ons advies is dan ook om vroeg in de opleiding voor ogen te hebben hoe jouw individuele traject eruit zou moeten komen te zien. Informeer dus om je heen (praat met o.a. met stagehouders/opleiders van verschillende differentiaties en mede-AIOS) en communiceer dit tijdig met je opleider zodat je zelf een opleiding naar wens kunt creëren waar je het meeste uit haalt.

Zie ook:

<https://www.medischevervolgopleidingen.nl/kaderbesluit>

<https://www.medischevervolgopleidingen.nl/individueel-opleidingsplan>

Portfolio

Alle opleidingsklinieken werken met een digitaal portfolio. Instructies over het aanmaken en gebruik van het portfolio staan op:

<https://internisten.nl/opleiden-tot-internist/opleiding-tot-internist/digitaal-portfolio>

Hierin houd je ook je individueel opleidingsplan bij. Het portfolio vind je in GAIA en is inmiddels aan vernieuwing toe. Er wordt momenteel hard gewerkt aan een nieuwe versie van het portfolio.

Onderbreking van de opleiding

- Het onderbreken van de opleiding, bijvoorbeeld voor een buitenlandse stage (dit is overigens ook mogelijk als onderdeel van de opleiding) of onderzoek, is in overleg met de lokale en regionale opleider in principe mogelijk. Hiervoor moet een verzoek worden ingediend bij de RGS. Meer informatie is te vinden op: <https://internisten.nl/opleiden-tot-internist/opleiding-tot-internist/opleidingseisen>

- De opleiding wordt in beginsel ononderbroken gevolgd. Hierbij geldt:
 1. Onderbreking langer dan 10 dagen moet worden gecompenseerd. Bij hervatten van de opleiding na langdurige onderbreking zal door de opleider in samenspraak met de RGS worden bekeken of delen van de opleiding opnieuw moeten worden gevolgd.
 2. Wijzigingen in het opleidingsschema, dienen 2 maanden van tevoren, ingediend te worden aan de RGS na toestemming van de opleider.

Deeltijdwerken

- Deeltijdopleiding behoort mogelijk te zijn vanaf het begin van de opleiding. Wil je parttime werken, bespreek dat dan met je opleider. De RGS staat dit expliciet toe. Tijdens de opleidingsjaren dient voor minimaal 50% te worden gewerkt. De opleidingstijd wordt navenant langer. Bespreek ook hoe hiermee omgegaan wordt in dienstblokken. Worden deze voor de deeltijdwerker ingekort, wordt er extra gecompenseerd of wordt dit verrekend in het percentage aanstelling? Kijk voor de afspraken in het Kaderbesluit: <https://www.knmq.nl/opleiding-herregistratie-carriere/cgs/regelgeving/huidige-regelgeving.htm>

Onderwijs

Landelijke COIG

- De landelijke cursussen worden gecoördineerd en georganiseerd door de Commissie Onderwijs Interne Geneeskunde (COIG) en het COIG-secretariaat van het NIV-bureau. Om deel te nemen aan de COIG moet je je bij start van de opleiding aanmelden bij het COIG-secretariaat (zie ook: <https://www.internisten.nl/opleiden-tot-internist/opleiding-tot-internist/landelijk-verplicht-onderwijs-coig>). Na afloop van de cursus ontvangen de deelnemers, bij voldoende resultaat, een COIG-certificaat en wordt presentie centraal toegevoegd aan het elektronisch portfolio.
- Na aanmelding bij het COIG-secretariaat krijg je een persoonlijke uitnodiging van de NIV om je in te schrijven voor de landelijke COIG-dagen. Leden van de (J)NIV krijgen korting bij alle landelijke cursusdagen.
- De opleider moet ervoor zorgen dat de deelnemers de avond en de nacht voorafgaand aan de afsluitende landelijke cursusdag, geen dienst doen.

Klinische farmacologie	1 ^e jaar	start in januari en juli
Water & Zout	2 ^e jaar	start in april en oktober
Genoom & Genetica	3 ^e jaar	start in januari en juli
Immuniteit & infectie	4 ^e jaar	start in april

Regionaal onderwijs

- Aan het regionale onderwijs moeten alle AIOS verplicht deelnemen. Te zijner tijd, bij de registratie als specialist bij de RGS, moet de AIOS via het portfolio kunnen aantonen dat hij/zij het minimale aantal dagen heeft bijgewoond.
- De opleiders uit je regio organiseren de regionale opleidingsdagen en verzorgen de invulling hiervan. De inhoud verschilt dus per regio. In principe komen alle onderdelen uit de interne geneeskunde aan bod. De verantwoordelijkheid voor de invulling en uitvoering van dit onderwijs ligt bij de regionale hoofdopleider. Zie ook de tabel op pagina 14 voor de verplichtingen.

Kennistoets

- Elk jaar vindt er een landelijk verplichte kennistoets plaats. De kennistoetsen moeten inzichtelijk maken waar lacunes zitten in je kennis.
- Na aanmelding bij het COIG-secretariaat krijg je een persoonlijke uitnodiging van de NIV om je in te schrijven voor de kennistoets.
- De kennistoets heeft sinds 2016 een resultaatverplichting voor alle AIOS interne geneeskunde. Je dient 4x mee te doen en voor de toets minimaal 3x een 'voldoende' te halen. Er geldt een relatieve norm gebaseerd op het opleidingsjaar. AIOS die de toets niet halen moeten samen met hun opleider een verbeterplan maken om hun kennis te verbeteren.
- Zie ook de website: <https://internisten.nl/opleiden-tot-internist/landelijk-verplicht-onderwijs-coig/kennistoets>

Overige bijscholingen

- Op de NIV site zijn alle door de NIV geaccrediteerde congressen vindbaar in Nederland en het buitenland. Als AIOS beschik je over een opleidingsbudget. Informeer hierover bij je opleider en maak hier gebruik van!
- Veel klinieken adviseren een ABCDE-cursus voor de opvang in de interne geneeskunde. Aanbevolen worden daarnaast de facultatieve DESG-cursus over diabetes mellitus en de FCCS-cursus over Critical Care-geneeskunde te volgen. Schrijf je op tijd in voor deze cursussen. De FCCS is handig bij aanvang van je IC-stage (en ook voor het werk op de SEH). Vraag je opleider om meer informatie.

Evenementen JNIV

De JNIV is betrokken bij de organisatie van een aantal jaarlijkse evenementen, aankondiging via JNIV-website en nieuwsbrief:

- *Smeerolie op de poli*: stoomcursus poliklinische interne geneeskunde met een interactief karakter. Deze cursus is een uitstekende voorbereiding voor de polikliniekstage in 2^e of 3^e jaar. Thema's die aan bod komen zijn: diabetes mellitus, schildklierfunctiestoornissen, anemie etc.
- *Landelijke Opleidingsdag Interne Geneeskunde (LOIG)*: landelijke dag voor opleiders en AIOS met interactieve workshops over actuele onderwerpen met betrekking tot opleiden/opleiding.
- *JNIV-evenement*: jaarlijks terugkerend evenement, waarbij AIOS uit het hele land strijden om de JNIV-cup met vanaf 2018 ook onze jaarlijkse *Algemene Ledenvergadering*.

Toetsing en beoordeling

Toetsing

- Ook de toetsing is vastgelegd in de opleidingseisen (besluit CCMS). De opleidingseisen zijn terug te vinden op www.internisten.nl (kies opleiding – opleidingseisen).
- De opleider toetst of de AIOS voldoet aan de eindtermen van de opleiding en documenteert de voortgang in het digitaal portfolio.
- De beoordelingen kunnen worden uitgevoerd door de opleider of leden van de opleidingsgroep en bestaan uit:
 - Korte klinische beoordelingen (KKB) bestaande uit directe observatie van anamnese, lichamelijk onderzoek of bijvoorbeeld een slechtnieuwsgesprek
 - Toetsing van patiëntdossiers en ontslagbrieven
 - Beoordeling van prestaties bij patiëntenbesprekingen, multidisciplinair overleg, presentaties en referaten
 - 360-graden-feedbacktool
- In het lokaal opleidingsplan kan je de wijze van toetsing in jouw opleidingsziekenhuis terug vinden.
- De AIOS houdt zijn eigen portfolio bij. Dit vormt de basis voor de voortgangsgesprekken en voor de beoordelingen. Voor meer informatie over het gebruik van het digitaal portfolio, zie www.internisten.nl (opleiding/nascholing – portfolio).

Beoordeling

- In het eerste jaar van de opleiding dient de opleider driemaandelijks een voortgangsgesprek te voeren conform het schema op pagina 16. Het verslag van deze gesprekken wordt door de opleider in het digitaal portfolio gedocumenteerd. Na het eerste opleidingsjaar is de verplichting voor dit gesprek 2x in het tweede en derde jaar en eenmaal in jaar 4, 5 en 6.
- Aan het begin en einde van elke stage (meestal 4-6 maanden) dient een evaluatie met de opleider of stagebegeleider plaats te vinden. Er bestaat een gedeelde verantwoordelijkheid bij de AIOS en stagebegeleider om er voor te zorgen dat deze gesprekken daadwerkelijk plaatsvinden en worden vastgelegd in het portfolio.
- Ieder jaar vindt er een beoordeling door de opleider plaats. De weerslag van dit gesprek in de vorm van het A/B-formulier wordt door de AIOS aan het portfolio toegevoegd. Alleen bij twijfel over de voortzetting van de opleiding stuurt de opleider het A/B-formulier naar de RGS waarin wordt verklaard dat je de opleiding niet kan voortzetten. Indien hierover een geschil ontstaat, zal in eerste instantie worden nagegaan of de procedure ten aanzien van de voortgangsgesprekken juist is gevolgd. Beroep tegen deze procedure is mogelijk bij de Commissie voor Geschillen van de KNMG.

- Aan het einde van de opleiding wordt bij goed gevolg door de opleider het C-formulier afgegeven, wat je nodig hebt voor de registratie als internist.

De differentiatie – de laatste twee jaar

- In de laatste twee jaar van je opleiding volg je differentiatiestages (voorheen aandachtsgebied of profiel genoemd). De meeste AIOS kiezen voor een enkelvoudige differentiatie van 24 maanden maar het is ook mogelijk een meervoudige differentiatie te kiezen waarbij je 3 x 8 maanden drie verschillende differentiaties (of 2x 12 maanden twee differentiaties) volgt. Informeer hiernaar bij je (regionale) opleider.
- Het is raadzaam om je keuze voor een differentiatie op tijd aan te geven zodat stages ingepland kunnen worden die aansluiten bij je gekozen differentiatie. Zoals gezegd ben je vrij om je differentiatie in een andere opleidingskliniek of regio te volgen, bespreek dit met je opleider.

Afronden van de opleiding

- Aan het einde van de opleiding dien je je als internist te registreren bij de RGS. Hiervoor is het C-formulier met eindoordeel van je opleider noodzakelijk. Kijk voor meer informatie op: <https://www.jniv.nl/jniv/opleiding/bijna-klaar-met-de-opleiding>

Opleidingsplan Interne Geneeskunde	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	Jaar 6
Stages	zaalstage Interne Geneeskunde (12 mnd)	Polikliniek (8 mnd) ¹ Consulten (minimaal 4 mnd) ¹ Intensive Care (4-6 mnd) Facultatieve stages (4-6 mnd)			Enkelvoudige differentiatie (24 mnd) Meervoudige differentiatie (3x8) maanden <i>20% tijdsbesteding Interne Geneeskunde in de volle breedte</i>	
Individueel opleidingsplan	Bij aanvang van (onderdelen van) de opleiding stelt de AIOS ism de opleider een individueel opleidingsplan op (KB (B.8.g))					
Stageblokgesprek (opleidingsplan)	Aan het begin en aan het eind van elk onderdeel (stage) vindt een stageblokgesprek plaats. tussentijdse evaluatie halverwege wordt aanbevolen. (KB B.8.g)					
Voortgangsgesprek met formatief karakter (KB B.14-2)	4x	2x	2x	1x	1x	1x
Geschiktheids Beoordeling ²	1x	1x	1x	1x	1x	Eindbeoordeling ³
Geschiktheidsbeoordeling enkelvoudige differentiatie					Halverwege 1e differentiatiejaar	Eindbeoordeling ⁴
KPB (KB B12)	Minimaal 10x	Minimaal 10x	Minimaal 10x	Minimaal 10x	Minimaal 10x	Minimaal 10x
CAT, referaat (KB B.12.5)	3x (min 2x CAT)	3x (min 2x CAT)	3x (min 2x CAT)	3x (min 2x CAT)	3x (min 2x CAT)	3x (min 2x CAT)
Kennistoets	1x	1x	1x	1x	(1x) ⁵	
Verplichte besprekingen	Ochtendrapport, grote visite, pathologie- chirurgie- radiologie - probleemoplossende besprekingen, refereerbijeenkomst, complicatiebespreking					
Opleidingsvergadering van AIOS met (in beginsel) alle leden van de opleidingsgroep (C4, C6)	4x per jaar					
Kwaliteitszorg	Zelfevaluatie wordt nadrukkelijk aanbevolen					
Verplicht regionaal onderwijs	5x	5x	5x	5x	Management cursus	
Verplicht cursorisch onderwijs IG (COIG) (besluit IG 2011, KB 2011)	Klinische Farmacologie, Water en Zout		Klinische Genetica, Moleculaire Biologie		Differentiatie verplichtingen ⁶	
Totaal verplicht onderwijs (incl ROIG/COIG)	Tenminste 10 dagen per jaar					
Geaccrediteerd onderwijs	Minimaal 1 dag per jaar					
Internistendagen	Minimaal 3x tijdens de opleiding, waarvan een in de laatste 2 jaar					
Congres	Tenminste een voor de opleiding relevant internationaal congres (KB B8i)					
Portfolio (KB B8h)	Bevat tenminste: Individueel opleidingsplan, documentatie minimaal verplichte toetsingen, verslagen voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken, registratie verplichte opleidingsactiviteiten, overdrachtsdocumenten					
Wetenschappelijke voordracht, poster of publicatie	Tenminste eenmaal (of een dissertatie) (KB B.8.J)					

¹ Poliklinisch werken en consultatief werken kan eventueel gecombineerd worden in een stage van 12 maanden

² Bij ongeschiktheid A/B-formulier invullen door (plv) opleider en naar MSRC (RGS) sturen (nagaan of A/B niet altijd moet worden ingevuld ook met oog op toekomstige conflictsituaties)

³ Ten hoogste 3 maanden voor beoogde einddatum opleiding en na raadpleging van de opleiders in de enkelvoudig- of meervoudige differentiaties; "80%" van de competenties op eindniveau, geen onvoldoende tav "zwaarwegende" leerdoelen.

⁴ Ten hoogste 3 maanden voor beoogde einddatum opleiding

⁵ Kennistoets jaar 1 t/m 4 is december 2012 geïmplementeerd

⁶ Zie specifieke opleidingseisen differentiaties

Organisatorische aspecten

- Als AIOS-groep is het raadzaam periodiek (bijvoorbeeld eens per maand) met de opleider te overleggen over praktische zaken betreffende de opleiding. De meeste AIOS zijn georganiseerd in één of andere vorm; het verdient sterk de voorkeur om binnen een dergelijke organisatievorm overleg te voeren met de opleider. In elk ziekenhuis is het verplicht om minimaal vier keer per jaar een officiële opleidingsvergadering voor de interne geneeskunde te beleggen. Deze dient te worden genotuleerd zodat de notulen ter inzage beschikbaar zijn voor de visitatiecommissie.
- Vooral in perifere ziekenhuizen kan een AIOS-vereniging veel toegevoegde waarde hebben. Deze vereniging kan bijvoorbeeld met de directie of maatschappen onderhandelen over zaken als werktijden en salariering.
- Vergoeding voor de kosten van (verplichte) cursussen en congressen vindt plaats vanuit het opleidingsfonds. Vraag hierom bij de opleider, P&O en/of de directie. Verplichte cursussen voor de opleiding volg je onder werktijd. Voor congresbezoek is volgens de CAO een aantal dagen per jaar gereserveerd. Dit mag niet ten koste gaan van je vakantiedagen.
- De kans is groot dat je tijdens je opleiding te maken krijgt met een visitatie van de opleidingskliniek waar je werkzaam bent. Een visitatie is een middel om de kwaliteit van opleidingsinstituten te bewaken. Een groep vakgenoten controleert daarvoor regelmatig of het ziekenhuis, de opleider en opleidingsgroep voldoen aan de opleidingseisen Interne Geneeskunde. Het is raadzaam om je als assistentengroep goed voor te bereiden op deze visitaties en deze als een kans te zien je opleiding nog verder te kunnen verbeteren.

Financiële aspecten

- Er bestaan verschillen in *salariëring* en *secundaire arbeidsvoorwaarden* tussen een perifeer ziekenhuis en een academisch ziekenhuis.
- Als je (klinisch) promotieonderzoek hebt gedaan kan je dit vaak mee laten tellen als ervaringsjaren.
- Als je in opleiding bent voor specialist zijn al je *studiekosten aftrekbaar*, mits deze niet zijn vergoed door het ziekenhuis. Dit is een ruim begrip. Hieronder vallen bijvoorbeeld kosten voor de (landelijke) cursusdagen en lidmaatschap van onder meer de NIV.
- De meeste ziekenhuizen zijn aangesloten bij één van de *pensioenfondsen* PFZW of ABP. Als je van ziekenhuis verandert, kan het zijn dat je van pensioenfonds verandert. Soms kan het aantrekkelijk zijn om het gespaarde pensioen te laten onderbrengen bij één pensioenfonds, zodat je alles bij elkaar staat. Daarnaast kan je overwegen om partnerpensioen af te sluiten, zodat je partner recht heeft op partnerpensioen als jij overlijdt.

Verzekeringen

- Een *arbeidsongeschiktheidsverzekering* valt te overwegen. Door de reparatie van het WIA-gat wordt gedurende het eerste jaar dat je niet kunt werken als gevolg van een ongeval het loon gewoon doorbetaald. Hierna kom je echter in de WIA, wat een fors lager inkomen betekent. Wil je een aanvullende uitkering dan dien je je hiervoor te verzekeren; dat kan wel kostbaar zijn. Veel ziekenhuizen sluiten een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering voor AIOS af. Vraag hiernaar bij P&O.
- Via het ziekenhuis is een *beroepsaansprakelijkheidsverzekering* afgesloten. Vraag dit na tijdens je arbeidsvoorwaardengesprek. Het kan echter zinvol zijn voor een relatief laag bedrag een aanvullende verzekering af te sluiten. Leden van De Jonge Specialist (DJS) – de beroepsvereniging voor AIOS- zijn hiervoor automatisch verzekerd.
- Denk zeker ook aan een *werkrechtsbijstandsverzekering*; niet elk ziekenhuis steunt je bij onverhoopte medische tuchtrechtzaken.

Problemen in de opleiding?

Problemen in de opleiding?

- Wanneer er voor aanvang of tijdens de opleiding problemen zijn, moet eerst worden geprobeerd dit op lokaal niveau, in goed overleg, met het opleidingsteam te bespreken en op papier vast te leggen. Indien het geschil niet op de werkplek zelf kan worden opgelost, kan de opleidingscommissie worden ingeschakeld en eventueel een mediator. Mocht dit niet leiden tot een oplossing dan kan als laatste het geschil aan de Commissie Geschillen van de KNMG worden voorgelegd. Deze commissie bestaat uit twee juristen, een opleider en een AIOS/JNIV-bestuurslid.
- Ook over meer specifieke problemen met opleider en/of ziekenhuis kun je contact opnemen met een lid van het JNIV-bestuur (de lijst met namen en adressen van JNIV-bestuursleden is te vinden op www.jniv.nl).
- De Jonge Specialist (DJS) behartigt de belangen van alle AIOS in Nederland. Ook daar kun je terecht met problemen, vooral indien het problemen betreft die ook AIOS betreft van andere specialisaties, zie pagina 5 en 6 van dit document.

Nuttige adressen en websites

Bureau NIV

Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht
Tel.: 030 - 2823229
www.internisten.nl

Postbus 20066
3502 LB Utrecht
Fax: 030 - 2823225
info@internisten.nl

Bureau-ondersteuning JNIV
Liselore Knape
Bureau NIV
knape@internisten.nl

Regiovertegenwoordiging JNIV

<https://internisten.nl/jniv/wie-zijn-wij>

KNMG

Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht
Tel.: 088-4404200
www.knmg.nl

Postbus 20051
3502 LB Utrecht

info@fed.knmg.nl

RGS

Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht
Tel.: 088-440430

Postbus 20053
3502 LB Utrecht

mijnrgs@fed.knmg.nl

LAD

Janssoniuslaan 34-36
3528 AJ Utrecht
Tel.: 030 – 670 2701
www.lad.nl

Postbus 20058
3502 LB Utrecht
Fax: 030 – 670 2700
bureau@lad.nl

FMS

Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht
Tel.: 088-5053434
www.demedischspecialist.nl

Postbus 20057
3502 LB Utrecht

info@demedischspecialist.nl